

SZERETJÜK. A MIÉNK. MEGTARTJUK.

SAJNOS A CÍMBEN SZEREPLŐ NÉHÁNY MONDATOT MÁSKÉPPEN IS ÍRHA TNÁM:

SZERETJÜK? A MIÉNK? MEGTARTJUK?

A Gárdonyi Zoltán Református Alapfokú Művészeti Iskolával kapcsolatban jutottak, jutnak eszembe ezek a szavak és különböző fogalmazások. A zeneiskola 1997 óta működik a városban, azt gondolom sokak meglepedésére és még több gyerek öröme. A kezdeti nehézségek után, amikor egyáltalán a létezés feltételeinek a megteremtése, az eszközök, hangszerek beszerzése, a tantestület föllállítása volt az alapvető feladat, úgy tűnt, hogy igazából a megfogalmazott és a széles közvélemény által is elfogadott, sőt támogatott célok megvalósításán fáradozhatunk. Örvedetesen növekedett a tanulói létszám (az 1997-es 125-ről 2005-re 310-re nőtt), 1999-ben két új tanszak indult (a kerámia és a néptánc). Színvonalas oktató- nevelő munka folyt, úgy, hogy több növendékünk is magasabb iskolában folytathatta tanulmányait, a növendékek tudása oda fejlődött, hogy produkciójukkal nyugodtan felléphettek akár a város, akár az egyház rendezvényein, hangversenyein. Most azonban oda jutottunk, oda jutott a 310 gyereket tanító iskola, hogy a fent emlegetett tömondatokat ismételtetjük:

Szeretjük. A miénk. Megtarthatjuk? Megmarad?

Miről is van szó? Természetesen a pénzről, a növendékek normatív támogatásáról. Kérdezhetné a kedves olvasó, hogy miért kell erről az egyháznak beszélnie? Nos, azért, mert az iskolában tanítók – bár nem közalkalmazottak – kötelezően a közalkalmazotti bértábla szerint kell, hogy kapják a fizetésüket, a közüzemi számlákat nekünk is a megadott határidőig be kell fizetni, a közterhek bevallásának illetve befizetésének elmaradása nálunk is szankciókat, adott esetben büntetést von maga után. No, de mégis kérdezhetné a kedves olvasó, hogy mi ebben a baj, hiszen ez így természetes. Igen az, ha mindezeknek a kötelezettségeknek a teljesítésére van pénz. Pénz pedig úgy tűnik, hogy az állami közfeladatot ellátó intézmény finanszírozására, azaz gyermekeink művészeti oktatására nincs (a kérdés az, hogy valóban nincs, vagy csak nem akarják, hogy legyen). Csak a 2003., 2004., 2005. évi költségvetés tényeit és a már az országgyűlés előtt lévő 2006. évi költségvetés tervezet ide vonatkozó száma it tekintsük át:

Év	Tanulói létszám zene	Tanulói létszám egyéb műv.	Normatíva zene	Normatíva egyéb műv.	Kiegészítő támogatás	Növekedés, csökkenés 2003. évhez
2003	132	121	100.000	66.000	66.419	100 %
2004	122	185	105.000	68.000	66.914	103 %
2005	122	185	105.000	59.000	0	70,6 %
2006(terv)	115	195	80.000	40.000	0	51,6 %

Nyilvánvaló, hogy ezek a számok önmagukért beszélnek, hitelességük az évenkénti költségvetési törvényben visszaellenőrizhető. A már tényként megjelenő 70,6 %-ra csökkentett normatív támogatás is csak nagy nehézségek árán és megszorításokkal volt kezelhető ebben az évben. Az 51,6 %-ra csökkenő normatíva megoldhatatlan feladatnak tűnik, hiszen elég csak abba belegondolni, hogy 2003. óta hány alkalommal volt kötelező béremelés, hány alkalommal emelkedtek a közüzemi díjak, és egyáltalán minden termék ára. Magyarán a táblázatos kimutatás nem számol az évenkénti infláció mértékével, de mindannyian tudjuk, hogy mennyivel drágább az élet ma, mint volt tegnap, vagy tegnapelőtt.

Szeretjük. A miénk. Megtarthatjuk?

Egyszerűen nem értjük, hogy hogyan képesek a döntéshozók tudatosan elvenni a lehetőségeket, gyermekeinktől, akik szívesebben töltik a szabadidejüket iskolánkban, művészetekkel ismerkedve, értékeket magukba szívva, mint inkább számítógépük előtt ülve, vagy éppen az utcán értelmetlenül kóborolva. Miért baj az, hogy itt a határszélen ebben a kisvárosban, az egyház volt az, aki magára vállalta, hogy egy művészeti iskolát hoz létre és tart fenn? Miért baj az, hogy a mi gyerekeink, a mi unokáink itt helyben kaphatnak olyan esélyeket, amelyek más gyermekek számára, máshol talán természetesen. Miért ne lehetne szándék az, hogy ami a miénk, nem az egyházé, hanem valamennyiünké, de legfőképpen szemünk fényéé, gyermekeinké, az megmaradjon, megmaradhasson. Miért nem érdemel költségvetési támogatást az, hogy a művészetoktatás keretein belül gyermekeink megismerkedhetnek népünk, nemzetünk megtartó erejű történelmi hagyományaival, népi kultúránk nemzeti kincséért már csak néhol fellelhető eredeti forrásával. Miért baj az, ha szolfézs (zeneelmélet) keretén belül népi éneket és egyházi éneket tanulnak gyermekeink. Miként fordulhat elő az, hogy művészetoktatásra, nevelésre, népi kultúra ápolásra nincs pénz, de a kereskedelmi csatornákon és más médián keresztül ha akarjuk, ha nem, lelünk fertőző, személyiségünket torzóvá alakító szennyfolyam ömlik ránk. Hogy fordulhat elő, hogy mi itt városunkban egy működő intézmény meg és fennmaradása felett elmélkedünk, mert ugye nincs pénz, de minden másra van, például arra, hogy ízléstelen, értéknélküli, sőt, értékromboló műsorok készüljenek, és azokat még sugározzák is.

Érzünk-e értékbeli különbséget az éveken át tartó művészeti oktatás és a vízzel felelesztett szobában a szekrény tetejéről ugráló, ittasan vergődő fiatalok viselkedési normái között? Hogy lehet, hogy az egyikre nincs pénz, a másikra mégis van? Mi lehet a cél, ha van egyáltalán cél a prioritások megfogalmazásakor? Ezt akarjuk? Ilyenné váljunk? Engedjük, hogy ilyenné formáljanak bennünket és velünk együtt gyermekeinket? Úgy gondolom, valamennyi felelősen gondolkodó ember átérzi a következő példa fontosságát és az előbbiekre vonatkozó üzenetét. „Ha egy szál krizantémot friss vízbe teszünk, akkor azt szívja magába, az éléti. Ha tintába tesszük, egy idő múlva fehér szirmai kékké válnak.”

Szeretjük. A miénk. Megtartjuk. Megtarthatjuk?

Végezetül egy rövid történet, amely talán mindannyiunkat tanít: Egy, a mi szeretett iskolánkba járó 8 éves gyermek valami rémisztő dolgot hallott a barátnőjétől, akinek a szülei arról beszélgettek, baj van az iskolával, nincs pénz, lehet, hogy ez az utolsó évünk. A gyermek hazamenve könnyes szemmel kérdezte édesanyjától, hogy mit lehetne tenni, hogyan lehetne segíteni. Édesanyja tanácsalansága ellenére, ő szerető kis szíve őszinteségével megmutatta az adnutadás, az áldozatvállalás, tenni akarás tudományát: felajánlotta egy évi zsebpénze felét, hogy segíthessen szeretett iskoláján.

Így gondolkodik egy kis gyermek, hogyan gondolkodunk mi, ez a város, a Bihari térség, a kormány és ez az ország.....?

Szeretjük. A miénk. Megtartjuk.

Nagy Zsolt esperes-lelkész,
az iskola fenntartó testületének elnöke